

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

16. oktober 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 31 (L 130) af 29. september 2023 stillet efter ønske fra Lisbeth Bech-Nielsen (SF)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvordan en finanspolitisk lempelse i form af øget offentligt forbrug med en umiddelbar udgift på henholdsvis 1, 3 og 5 mia. kr. påvirker den indenlandske efterspørgsel i procent? Derudover bedes ministeren oplyse, hvordan en sådan lempelse skønnes at påvirke inflationen med afsæt i f.eks. ADAM-modellen eller Finansministeriets øvrige økonomiske modeller.

Svar

Ekspansive finanspolitiske tiltag, herunder øget offentligt forbrug, vil øge efterspørgselspresset i økonomien på kort sigt. Størrelsesordenen af efterspørgsels- og inflationsvirkninger af ekspansive finanspolitiske tiltag vurderes generelt at afhænge af, hvordan konjunktursituationen er i udgangspunktet, ligesom inflationsvirkningen også kan afhænge af, om lempelser øger forventningerne til fremtidig inflation.

I en situation med neutrale konjunkturer og fastforankrede inflationsforventninger indikerer modelberegninger på hhv. MAKRO og ADAM, at en et årig forøgelse af det offentlige forbrug på hhv. 1, 3 og 5 mia. kr. (2023-niveau) vil medføre en stigning i den indenlandske efterspørgsel på i størrelsesorden 0,05 til 0,25 pct. i både ADAM og MAKRO i året, hvor lempelsen indtræffer, *jf. tabel 1*.

I en periode med neutrale konjunkturer og uændrede inflationsforventninger, vil finanspolitiske lempelser generelt kun have en begrænset effekt på inflationen. I den aktuelle situation med højkonjunktur og høj inflation er der derimod risiko for, at ekspansive finanspolitiske tiltag kan have større inflationsvirkning end normalt, herunder hvis de finanspolitiske tiltag øger inflationsforventningerne, *jf. Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 66 (L 65) af 12. april 2023*. Det kan betyde, at modelberegningerne undervurderer inflationsvirkningen i den nuværende situation.

Tabel 1
Første års aktivitetsevirkninger af finanspolitiske lempelser

	MAKRO	ADAM
Effekt på indenlandsk efterspørgsel, pct.		
Lempelse på 1 mia. kr.	0,05	0,05
Lempelse på 3 mia. kr.	0,15	0,15
Lempelse på 5 mia. kr.	0,25	0,25
Effekt på inflation, pct.-point		
Lempelse på 1 mia. kr.	0,00	0,00
Lempelse på 3 mia. kr.	0,00	0,00
Lempelse på 5 mia. kr.	0,05	0,00

Anm.: Tabellen viser førsteårs-virkningen på den indenlandske efterspørgsel og inflationen af at øge det reale offentlige forbrug (fordelt med 1/3 realt offentligt varekøb og 2/3 offentlig beskæftigelse) med hhv. 1, 3 og 5 mia. kr. (2023-niveau). Den indenlandske efterspørgsel er defineret som summen af privat forbrug, offentligt forbrug og investeringer. Alle tal er afrundet til nærmeste 0,05 pct.-point.

Kilde: Egne beregninger på MAKRO og ADAM

Den aktuelle konjunktursituation taler for, at den førte finanspolitik ikke øger kapacitetspresset i økonomien. I *Økonomiske Redegørelse*, august 2023 skønnes finanseffekten i 2023 til -1,1 pct.-point svarende til en markant stramning af finanspolitikken i 2023 ift. 2022. I 2024 skønnes finans- og strukturpolitikken at have en neutral virkning på kapacitetspresset i forhold til 2023, idet finanseffekten skønnes til 0,0 pct.-point.

Den flerårige finanseffekt – som måler virkningen af finans- og strukturpolitikken i det pågældende år og de forudgående år i forhold til basisåret 2019, dvs. året før coronapandemien – skønnes til -0,3 pct.-point i 2023 og -0,4 pct.-point i 2024. Den samlede finans- og strukturpolitik siden 2019 har dermed en dæmpende virkning på kapacitetspresset i dansk økonomi i 2023 og 2024.

Kapacitetspresset skønnes fortsat at være relativt højt på henholdsvis godt 2 pct. i 2023 og godt 1½ pct. i 2024, målt ved outputgabet.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
 Finansminister